

El Consell de Govern aprova el Pla Hidrològic de les Illes Balears, que preveu inversions per un import de 2.711 milions d'euros fins a l'any 2027

El pla balear és dels més avançats de totes les comunitats autònomes i s'adapta a la Directiva Marc de l'Aigua de la Unió Europea

El Consell de Govern aprovà, el passat 25 de febrer, a proposta de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, el nou Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB). El PHIB és l'instrument bàsic d'ordenació dels recursos hídrics, i recull en un únic document tota la informació rellevant per a la gestió de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears. El pla és, així mateix, l'eina bàsica per a la consecució dels objectius previstos en la Directiva Marc de l'Aigua (DMA) de la Unió Europea i és també un instrument per a l'ordenació dels usos de l'aigua.

La tramitació del PHIB és de les més avançades de totes les comunitats autònomes i preveu inversions per un import de 2.711 milions d'euros fins a l'any 2027. Aquestes inversions seran finançades per totes les Administracions (estatal, autonòmica, insular i municipals, a més de les tarifes dels usuaris) amb l'objectiu d'aconseguir el bon estat de les masses d'aigua a les dates corresponents.

Objectius

Els objectius bàsics del PHIB són aconseguir per a l'any 2015 un bon estat ecològic dels torrents, aiguamolls i aigües costaneres, i una bona qualitat química i un bon estat quantitatiu de les aigües subterrànies. Aconseguir aquest últim objectiu implica que els índexs d'extracció d'aigües subterrànies siguin tals que puguin mantenir-se a llarg termini.

Depuració

Cal destacar que, dels 2.711 milions d'euros previstos en actuacions per part del PHIB fins a l'any 2027, 1.194 milions corresponen a sanejament i depuració. És l'apartat amb major inversió programada, un 44 per cent del total. Aquesta circumstància dona una idea de la importància de la depuració de les aigües residuals: per a garantir el bon estat dels abocaments, per a disposar d'un important volum d'aigua depurada reutilitzable en el reg (agrari i de jardins o zones verdes) que ens permetrà estalviar i no consumir aigua potable, i per a evitar problemes ambientals en una comunitat turística com la nostra. En aquest sentit, les Illes Balears es mantenen en una situació d'avantguarda pel que fa a depuració.

Principis

Les Illes Balears són una regió mediterrània i, com a tal, estan sotmeses a cicles de sequera. És per això que una gestió sostenible dels recursos hídrics, amb el PHIB com a marc normatiu i d'actuacions, és fonamental per a garantir el subministrament, en quantitat i qualitat, durant les èpoques de mancança d'aigua. I també és fonamental la conscienciació ciutadana de que l'aigua no es pot tudar mai, ni tan sols durant èpoques de bonança, perquè tot l'aigua que tudem ara ens mancarà en el futur.

El nou PHIB es basa en tres principis: 1) la millor garantia de proveïment s'obté recuperant els ecosistemes aquàtics 2) s'ha de garantir la recuperació de totes les masses d'aigua amb criteris ecològics, molt més segurs que els fisicoquímics i 3) s'ha de garantir la recuperació de

costs, inclòs l'ambiental, com a mínim a partir del 2010 amb una gestió i una explotació integrades.

Característiques del nou PHIB

- Defineix 91 masses d'aigua subterrànies, 164 masses d'aigua superficials i 39 masses d'aigua litorals.
- Les 91 masses d'aigua subterrània es divideixen en les següents categories: en bon estat, en risc, prorrogables fins al 2021, prorrogables fins al 2027 i excepcionables.
- Es permeten més pous a més zones, però amb estudis més específics.
- En el cas de les aigües superficials, el nou PHIB defineix, cartografia i delimita les masses tipus torrent i les zones humides (tant d'aigües dolces com de salobres), i tant naturals com artificials. Estableix el catàleg de zones humides i la seva protecció.
- Pel que fa a les masses d'aigua litorals, el nou PHIB qualifica el seu estat ecològic.
- Defineix i assigna els diversos recursos hídrics, convencionals i no convencionals (aigües dessalades o regenerades) de les Illes Balears als diversos usos. També explicita les normes per a les concessions i autoritzacions, i recull les condicions tècniques per a la execució de pous i per al seu tancament.
- Regula les qualitats de les aigües segons els usos, les condicions en què s'ha de produir la depuració, els paràmetres que han de complir les aigües regenerades, la definició dels perímetres de protecció pels pous d'abastiment, i la utilització de les dejeccions ramaderes i dels llots de depuradores per a finalitats agrícoles.
- Defineix com s'ha de fer la recarrega d'aquífers, la recuperació hídrica i la protecció de les zones humides i de les masses d'aigua càrstiques, i estableix les mesures a prendre per a cada llindar d'una eventual sequera
- Estableix normes per a la delimitació de les zones inundables i per a la prevenció del risc associat.
- Finalment, defineix i pressuposta els estudis, programes i actuacions necessaris per aconseguir, en els distints horitzons del pla (2015, 2021 i 2027) el bon estat de les diverses masses d'aigües.

Participació i tramitació

L'elaboració del PHIB ha comptat amb un ampli procés de participació pública, havent rebut unes 800 al·legacions, observacions i suggeriments d'aproximadament 60 entitats i particulars. La participació pública s'ha reforçat amb prop de 40 jornades de tallers i contactes amb nombroses entitats cíviques, associacions, institucions i col·lectius científics i professionals que, d'aquesta manera, han pogut fer les seves aportacions de manera directa.

Després de l'aprovació per part del Consell de Govern, el PHIB queda a l'espera de la seva aprovació per part del Consell de Ministres, amb un informe previ del Consell Nacional de l'Aigua.

Quadre d'inversions del PHIB

INVERSIONS PREVISTES EN EL PHIB 2010-2027 (€)	
Estudis i programes	66.729.000
Millora de la Informació Hidrològica	17.234.000
Noves Captacions o Substitucions	36.340.000
Interconnexions en Infraestructures	128.508.000
Sanejament i Depuració	1.194.251.000
Reutilització	297.656.000
Plantes Dessaladores	34.000.000
Gestió de la Demanda	364.000.000
Prevenió i defensa d'avingudes	507.800.000
Protecció i Restauració de Zones Humides	64.500.000
TOTAL	2.711.018.000
Inversió anual	150.612.111
Inversió per habitant i any PHIB	145
Ídem al Pla de les conques internes catalanes	129